

Ons dialect

G.v.d Bosch

Wat we onder een dialect verstaan is niet zo gemakkelijk uit te leggen. Is het een lokale vorm van het Nederlands, dat in een beperkt aantal situaties bruikbaar is? Dus alleen maar in contacten met mensen uit de directe omgeving, zoals de familie en het dorp?

En het Fries, is dat een dialect, een streektaal of toch een echte taal? En geldt voor het Zeeuws hetzelfde? We zullen ons verder niet met deze theoretische kwestie bezighouden. Iedereen weet maar al te goed, wat met “Putters praoten” bedoeld wordt.

Inmiddels blijkt, dat er in Nederland steeds minder een dialect of streektaal gesproken wordt. Uit een onderzoek van bijna 35.000 basisschoolleerlingen en hun ouders, uitgevoerd door Dr. Driessen van de Radboud Universiteit Nijmegen, blijkt dat tussen 1995 en 2003 Nederlandse ouders onderling een derde minder dialect zijn gaan spreken. Ook in Putten is het Puttens of Putters veelal omgeruild voor het Nederlands. Dat is natuurlijk heel jammer en we vragen ons dan ook af, waar dat door komt.

Belangrijk is m.i. dat tegenwoordig een dialect met minder achting (soms zelfs verachting), wordt gezien dan ons Algemeen Beschaafd Nederlands (A.B.N.). Een dialect wordt nogal eens gezien als een minderwaardig, onverzorgd soort Nederlands. Verder speelt natuurlijk ook mee, dat de gesloten gemeenschappen van vroeger verdwijnen, doordat er veel ‘import’ van buiten de regio bijkomt. Zelfs wordt er ook wel beweerd, dat wanneer er dialect en ABN gesproken wordt dit de taalontwikkeling niet zou bevorderen.

Toch denkt men daar heel verschillend over. Zo zou het spreken van een dialect naast het Nederlands niet schadelijk zijn voor het ABN. Onderzoeken onder basisschoolleerlingen hebben juist laten zien dat kinderen, die naast het Nederlands ook nog een dialect spreken,

beschikken over een goede taalvaardigheid. Waarschijnlijk komt dit, doordat bij 'twee talen sprekers' zich een goed taalgevoel ontwikkelt.

Tenslotte zou het dialect ook nog een besparing van wel 30% opleveren ten opzichte van het ABN. Graag wil ik dit met het voorbeeld van een verslag van een vergadering verduidelijken. Door ook daar het mooie dialect te gebruiken duurt de vergadering niet eindeloos en levert het als voordeel op: een beter begrip en kortere notulen.

Hier volgen dan de voorbeelden.

Bij deze verklaar ik de vergadering voor geopend:

Wakk'r word'n.

Bent u vandaag notulist?

Schrief jie?

Ik denk niet dat deze opmerking bijdraagt aan de discussie:

Gewoon kwats.

Uw manier van redeneren lijkt mij van alle logica gespeend:

Gao toch weg.

Ik hoop niet dat u problemen met mijn functioneren heeft:

Hei je wat?

Uw voorstel lijkt mij helemaal geen resultaat op te leveren:

Jie bin nie wies.

Hetgeen u mij zojuist meedeelde was me niet helemaal duidelijk:

Hè?

Excuseer, ik moet even een telefoontje plegen:

Eff'n bell'n.

Dan is het nu tijd voor de rondvraag:

Hei j' nog wat?

De vergadering is bij deze gesloten:

We gaon naor huus.

+++